

DOĞANIN

AĞ ÖRME USTALARI

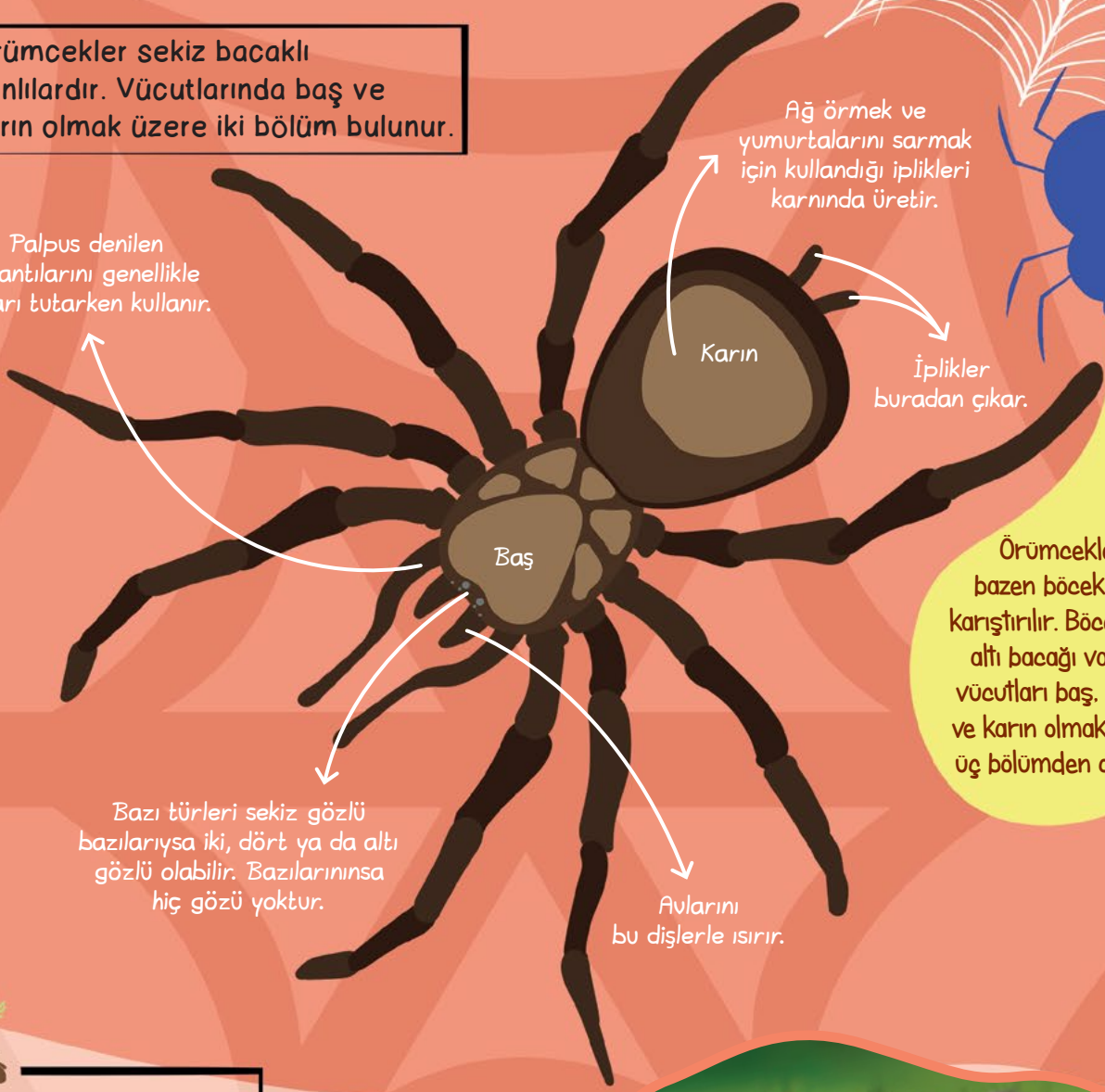
İp üzerinde bile sekiz bacaklarıyla cambaz gibi yürürler. Bazılarının bir sürü gözü vardır. Dünyanın her köşesinde, ormanlarda, şehirlerde hatta evinizde bile onlara rastlayabilirsiniz. Hangi canlılardan mı bahsediyoruz? Tabii ki örümceklerden. Haydi gelin, birlikte örümcekleri keşfedelim!

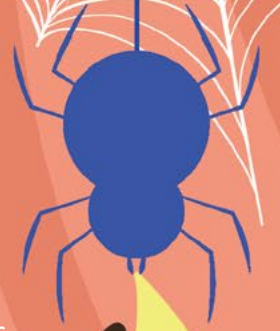

Örümcekler sekiz bacaklı canlılardır. Vücutlarında baş ve karın olmak üzere iki bölüm bulunur.

Palpus denilen uzantılarını genellikle avları tutarken kullanır.

Ağ örmek ve yumurtalarını sarmak için kullandığı iplikleri karında üretir.

İplikler buradan çıkar.

Örümcekler bazen böceklerle karıştırılır. Böceklerin altı bacağı vardır; vücutları baş, göğüs ve karın olmak üzere üç bölümden oluşur.

Bazı türleri sekiz gözlü bazılarıysa iki, dört ya da altı gözlü olabilir. Bazılarının ise hiç gözü yoktur.

Avlarını bu dişlerle ısırır.

Dünyanın hemen hemen her yerinde yaşayabilen örümcekler küçük ya da büyük boyutlarda, kahverengi ya da sarı gibi pek çok renkte olabilir.

Yaprağın üzerinde bize bakan kahverengi bir kurt örümceği

Sarı renkte bir altınbaşak yengeç örümceği

Kırmızı kuyruklu bir tarantula

Örümceklerin vücudu kıl benzeri yapılarla kaplıdır. Bazı örümceklerin kılları o kadar incedir ki uzaktan görülmeleri çok zordur. Ön bacaklarının ucundaki kıllarla yemeklerinin tadına bakarlar. Hatta bu yapılar onlara etraflarında ne olup bittiğine dair ipucu da verebilir. Örneğin bir şeyin hareket ettiğini görmeseler bile kıllarıyla bunu algılayabilirler.

Çoğu örümcek türü etçidir. Kimisi böceklerle beslenir. Kimisi de balık, yılan, kertenkele gibi daha büyük hayvanları yer. Avlarını doğrudan çiğneyemez ancak bunun yerine salgıladıkları sıvıyı avlarının üzerine püskürtürler. Bu sıvılar avı âdeta eritir ve örümcekler bu sıvıyı emer.

Hazır örümceklerin nasıl beslendiklerinden bahsetmişken... Sizce avlarını nasıl yakalarlar? Aklınıza örümcek ağı gelmiş olabilir. Evet, bazıları avlarını yakalamak için yapışkan ağlarını ustalıkla örer. Böylece ağa takılan böcekler kaçamaz ve yakalanır. Bazılarıysa ağ örmede kullanılan ince ve esnek iplik olan ipeği üretebilse de ağ öremez. Onlar pusuya yatarak, sıçrayarak ya da başka yöntemler kullanarak avlarını yakalar. Yani her örümceğin avlanma yöntemi biraz farklıdır.

Örümceğin ördüğü ağa takılmış bir av

Sıçrayarak avlanan bir örümcek

Avlanma yöntemleri farklı olduğu gibi ördükleri ağların görünümleri de birbirinden farklı olabilir. Örneğin düzenli görünümüne sahip dairesel ağlar uçan böcekleri yakalamaya yarar. Tüp şeklindeki ağlar ise içine saklanıp avı pusuya düşürmek içindir. Bazılarıysa karmaşık ve dağınık görünen ağlarla tuzak kurar. Hatta yer altına gizlenmiş tuzak ağlar veya üçgen biçimli özel ağlar yapan örümcekler bile vardır. Tüm bu çeşitlilik onlara ağ örme ustaları denmesinin bir kanıtı!

Dairesel ağların çember şeklinde desenleri vardır.

Karışık ağlarda iplikler dağınık biçimde örülür.

Tüp şeklindeki ağlarsa tıpkı bir boruya benzer.

Dar gelen dış iskeletinden yeni çıkmış bir örümcek!

Vücutlarının içinde iskelet bulunmayan örümceklerin vücutlarını saran dış iskeletleri vardır. Dış iskelet esnek değildir ve büyüdükçe onlara küçük gelmeye başlar. Bu nedenle yılda birkaç kez dış iskeletlerini değiştirir ve küçüleni atıp yerine yenisini oluştururlar.

Örümcekler yumurtlayarak çoğalır. Farklı türlerdeki anne örümcekler yumurtalarını korumak için farklı yöntemler kullanır ama hepsinin amacı aynıdır: yavrularını güvende tutmak.

Kurt örümcekleri yumurta keselerini karınlarının altına bağlar.

Bahçe örümcekleri yumurtalarını ipekten yaptıkları kozalara koyar ve yaprakların arasına gizler.

Su örümcekleri ise yumurtalarını suyun altındaki hava dolu yuvalarına bırakır. Böylece yumurtalar ıslanmaz.

Görünüşleri ve yaşam biçimleri farklı olsa da tüm örümcekler hayata yumurtada başlar. Örneğin kurt örümcekleri gibi bazı örümcek gruplarında, yavrular yumurta kesesinden çıktuktan sonra annelerinin sırtına tırmanır ve bir süre oradaki kıllara tutunup anneleriyle birlikte hareket eder. Ancak türlerin çoğunda yavrular keseden çıkar çıkmaz kendi başlarına yaşamaya başlar. İşte bu fotoğrafta da keseden çıkmış çok sayıda bebek örümcek var.

